

Lifelong
Learning
Programme

**EUROPEAN CULTURAL LEARNING NETWORK
LEONARD DA VINCI
ECLN**

Grant agreement: 2012-3657 / 001-001

WP2-2C

**10.a. RESEARCH STUDY –
EXECUTIVE SUMMARY**

(Greek)

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

EUROPEAN CULTURAL LEARNING NETWORK: ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟ ΑΤΟΜΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΥΝ ΤΟ ΤΑΛΕΝΤΟ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΝΙΕΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Το European Cultural Learning Network (ECLN) ιδρύθηκε για να διερευνήσει θέματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που σχετίζονται με επαγγελματίες 'Πολιτιστικής Μάθησης' και οργανισμούς που τους εργοδοτούν. Με τον όρο 'Πολιτιστική Μάθηση' εννοούμε όλο το φάσμα της καλλιτεχνικής και πολιτιστικής μάθησης που παραδίδεται από καλλιτέχνες και δημιουργικούς ανθρώπους που δρουν είτε ως αυτοεργοδοτούμενοι ή εντός των πολιτιστικών οργανισμών. Η Πολιτιστική Μάθηση (ΠΜ) περιλαμβάνει όλο το φάσμα καλλιτεχνικής και πολιτιστικής μάθησης που παραδίδεται ή οδηγείται από καλλιτέχνες ή δημιουργικούς ανθρώπους σε κάθε κοινωνική, εκπαιδευτική ή επαγγελματική κατάσταση. Το ECLN χρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δια Βίου Εκπαίδευσης LEONARDO για να διερευνήσει και εφαρμόσει πειραματικά νέους τρόπους υποστήριξης των οργανισμών που δουλεύουν στον τομέα ΠΜ σε όλη την Ευρώπη. Το ECLN θα προσπαθήσει να αυξήσει το προφίλ και την διασύνδεση του τομέα, καθώς και την ανάγκη για στήριξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK). Το πρώτο στάδιο αυτής της δουλειάς είναι αυτή η έρευνα, που θα χαρτογραφίσει καλλιτέχνες-ελεύθερους επαγγελματίες, Πολιτιστικούς Φορείς, τις πρακτικές εργασίας τους και τους υπόλοιπους ενδιαφερόμενους φορείς του τομέα.

ΥΠΟΒΑΘΡΟ:

Καλλιτέχνες και Δημιουργικοί Αυτοεργοδοτούμενοι (ΔΑ - Creative Freelancers) και Πολιτιστικοί Οργανισμοί (ΠΟ) που συμμετέχουν σε αυτή την υψηλής ποιότητας έρευνα, επιλέχθηκαν από τα εγχώρια δίκτυα των συνεταιριών οργανισμών. Η έρευνα έγινε μεταξύ Ιουλίου και Σεπτεμβρίου 2013 και συντάχθηκε από συναίτερους του ECLN από 11 χώρες: Association Prostor Plus (Κροατία), Hope for Children (Κύπρος), VIA-UC (Δανία) Kau Academy (Εσθονία), Δήμητρα (Ελλάδα), Associazione Culturale Mulab (Ιταλία), New Arts (Ολλανδία), Fundacja Arteria (Πολωνία), MiTra (Σλοβενία), CEPS (Ισπανία) και Collage Arts (Ηνωμένο Βασίλειο). Ζητήθηκε από τους συνεταιριούς να συλλέξουν ένα δείγμα το οποίο να ποικίλει όσον αφορά την ηλικία, τις μορφές τέχνης και το φύλο.

ΠΡΟΦΙΛ:

Το δείγμα ΔΑ αποτελείτο από 147 άτομα, με σχεδόν πλήρη ισορροπία μεταξύ ανδρών και γυναικών. Οι αντιπρόσωποι των ΠΟ αποτελούντο από 41 οργανισμούς, η πλειοψηφία των οποίων ήταν γυναίκες. Παρόλο που υπήρχε μικρό δείγμα από κάθε χώρα, οι ΠΟ συμπεριλάμβαναν ένα ευρή φάσμα διαφορετικών εταιρικών μοντέλων, συμπεριλαμβανομένου μη-κυβερνητικών οργανισμών (ΜΚΟ), ιδρυμάτων, συνδέσμων,

φιλανθρωπικών/μη-κερδοσκοπικών οργανισμών, εταιριών, συνεργατισμών, κέντρων, στούντιο και "άλλων".

Φαίνεται να υπάρχει οριστική πτώση στο ηλικιακό προφίλ του εργατικού δυναμικού τόσο των ΔΑ όσο και των ΠΟ, στην ηλικιακή ομάδα μεταξύ 36-45 χρονών. Η πτώση αυτή μπορεί να είναι δείγμα του υπάρχοντος εργατικού δυναμικού ή να προκύπτει επειδή το εργατικό δυναμικό εγκαταλείπει τον τομέα αυτό μετά την ηλικία των 36. Ο τομέας, στο σύνολο του, τείνει να είναι χαμηλόμισθος, με χαμηλές προοπτικές ασφάλειας μακροπρόθεσμα, οπότε οι νέοι άνθρωποι ίσως είναι πιο έτοιμοι να αφοσιωθούν σε ένα πρόγραμμα που δεν αποφέρει οικονομικές αμοιβές και να συμβιβαστούν με το ρίσκο που υπάρχει σε αυτόν τον τομέα, παρά οι άνθρωποι που έχουν περάσει τα 35 χρόνια. Ωστόσο, το εργατικό δυναμικό αυξάνεται ελαφρά στο 19% στις ηλικίες 46-55 χρονών, με τα άτομα αυτά πιθανώς να είναι πιο πρόθυμα να συμμετέχουν στην έρευνα ή να μετακινηθούν σε αυτό τον τομέα ώστε να αρχίσουν μια δεύτερη καριέρα, με το 8% να δουλεύει μέχρι την ηλικία των 65 χρονών και το 4% πέρα από την ηλικία των 65 ετών. Υπάρχουν περισσότεροι νέοι άνθρωποι, ηλικίας 16-25, στο εργατικό δυναμικό στην Κύπρο και την Σλοβενία και μεγαλύτεροι άνθρωποι, ηλικίας 56-65, στο εργατικό δυναμικό στην Πολωνία.

ΥΨΗΛΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ:

Οι ΔΑ έχουν εξαιρετικά προσόντα. 86% είναι απόφοιτοι ή έχουν πιστοποίηση ισοδύναμη με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων (ΕΠΕΠ) επιπέδου 6 και 39% έχουν μεταπτυχιακά προσόντα, συμπεριλαμβανομένων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών. 14% των ΔΑ δίνουν το υψηλότερο επίπεδο των προσόντων τους, όπως το επίπεδο 5 του ΕΠΕΠ ή πιο κάτω και μόλις 4 από 147 ΔΑ έχουν προσόντα κάτω από το επίπεδο 3.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΟΧΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ:

Κατά μέσο όρο περίπου το 40% του χρόνου εργασίας τους οι ΔΑ, παρέχουν *πολιτιστική μάθηση* και πάνω από το 60% του χρόνου εργασίας τους χρησιμοποιείται για την δική τους *Καλλιτεχνική ή Δημιουργική Πράκτική*. Οι ΠΟ σε όλες τις χώρες παρουσιάζουν μια μέση αναλογία περίπου 3:07 στο διάστημα που αφιερώνουν για τη δική τους πρακτική σε σχέση με το χρόνο που αφιερώνουν για την παροχή *πολιτιστικής μάθησης*. Αυτό δείχνει ότι η Πολιτιστική Μάθηση στους ΠΟ μπορεί επίσης να παραδοθεί στο πλαίσιο της Καλλιτεχνικής Πρακτικής. Η πολιτιστική μάθηση στα πλαίσια των ΔΑ και ΠΟ μπορεί να συλλυφθεί σε «Πρακτική Βάση» ή «κάτω από την καλλιτεχνική ηγεσία της μάθησης».

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΡΟΛΟΙ:

Έχουν καταγραφεί 163 τύποι εργασίας από 147 ΔΑ. Η πλειοψηφία είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, με ένα σημαντικό αριθμό απασχόλησης και μια μικρή μειοψηφία είναι άνεργοι, ημι-συνταξιούχοι και συνταξιούχοι. Οι θέσεις εργασίας περιλαμβάνουν προσωρινές και μόνιμες συμβάσεις, συμβάσεις πλήρους απασχόλησης και μερικής απασχόλησης, εθελοντική και αμειβόμενη εργασία και εργοδότηση και ανεξάρτητες

συμβάσεις. Η πλειοψηφία των εκπροσώπων της πολιτιστικής οργάνωσης είναι εργαζόμενοι και πλήρους απασχόλησης. 37% των αντιπροσώπων εργοδοτούνται, 22% είναι εθελοντές και 14% είναι ελεύθεροι επαγγελματίες.

Οι άνθρωποι σε αυτές τις θέσεις εργασίας στον τομέα της πολιτιστικής μάθησης εμπνέουν, κινητοποιούν, εντοπίζουν, καλλιεργούν και αναπτύσσουν το ταλέντο των ανθρώπων με τη συμμετοχή τους σε δημιουργικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες.

ΠΟΙΟΣ ΠΛΗΡΩΝΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ:

Οι 41 ΠΟ αναφέρουν ότι παρέχουν πολιτιστική μάθηση σε 96 πλαίσια σε 10 χώρες σε περισσότερο από 14 μορφές τέχνης. Η μέση κλίμακα των πηγών εισοδήματος για τους ΠΟ είναι 45% στο δημόσιο τομέα, 21% ιδιωτικά, 22% αποκτήθηκε, 12% «άλλο». Τα κόστος παράδοσης της πολιτιστικής μάθησης μοιράζεται μεταξύ του μη αμειβόμενου ή εθελοντή του ΠΟ, τους πολιτιστικούς μαθητές και άλλους. Ο ΠΟ παρέχει έως και 42% της πολιτιστικής μάθησης σε απλήρωτο πλαίσιο σε σχέση με τους ΔΑ που παρέχουν ελαφρώς λιγότερο στο 40%. Οι ευεργετούμενοι της πολιτιστικής μάθησης από ΔΑ συμβάλλουν 20%, ενώ εκείνες που υποστηρίζονται από τον ΠΟ συνεισφέρουν λίγο περισσότερο στο 26% και οι «Άλλοι» χρηματοδοτούν το 40% για τους ΔΑ και 32% για τους ΠΟ. Μια σαφή αιτιολόγηση για την πραγματοποίηση μη αμειβόμενων εργασιών φαίνεται να είναι παρόμοια μεταξύ των ΔΑ και των ΠΟ, η οποία μπορεί να υποδεικνύει τις προτεραιότητες ανάπτυξης ταλέντου ή έναν συνδυασμό των κοινωνικών-καλλιτεχνικών-μαθησιακών στόχων που έχουν γίνει δεκτοί και παραδίδονται μαζί με βιώσιμους οικονομικούς στόχους.

ΜΟΡΦΕΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΩΝΗ, ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗΣ:

Υπάρχει μια σημαντική τάση στο δείγμα που δείχνει ότι οι ΔΑ εμπλέκονται με 1-4 μορφές τέχνης, οι περισσότεροι με μέσο όρο γύρω στις 2-3. Αυτό δείχνει την ευστροφία των ΔΑ και την εμπλοκή τους με την πρακτική της ποικιλόμορφης τέχνης. Οι 2 δημοφιλέστερες μορφές που εξασκούνται από τους ΔΑ στο δείγμα ήταν η Μουσική, με 25% από το σύνολο των μορφών τέχνης που εντοπίστηκαν και οι εικαστικές τέχνες με 18%.

Οι ΔΑ έχουν ένα ρεπερτόριο διάφορων μορφών τέχνης και λειτουργούν ένα είδος πλαισίου (context) του χαρτοφυλακίου, καθώς και ένα χαρτοφυλάκιο μορφής τέχνης. Επίσης, εξασκούνται ταυτόχρονα ως επαγγελματίες, ειδικευμένων και γενικού χαρακτήρα, με μία ή περισσότερες μορφές τέχνης. Τα εννοιολογικά όρια μεταξύ αυτών των 3 τύπων δεν περιορίζουν τους ΔΑ από το να παραδέχονται ελεύθερα ότι εξασκούν αυτή τη στιγμή πολλά πλαίσια, για πολλούς λόγους. Αδιάλλακτες διαφορές μεταξύ των επαγγελματιών για κοινωνικούς λόγους ή για αναψυχή, όπως χομπίστες, ερασιτέχνες και επαγγελματίες, δεν φαίνεται να ισχύουν σε αυτήν την ομάδα, που πιστεύουν πως είναι σε θέση να μετακινούνται ομαλά μεταξύ αυτών των διαφορετικών θέσεων, ως μέρος της *τρέχουσας πρακτικής* τους. Εφαρμόζουν τις πρακτικές τους για διάφορους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένου την ανάληψη αμειβόμενης εργασίας, την εξειδίκευση ή την

εμβάθυνση των γνώσεων και της εμπειρίας τους και να διασκεδάσουν, να κοινωνικοποιηθούν και να παίξουν. Υπάρχουν πρόσθετα στοιχεία που υποστηρίζουν αυτό από μια ιστορική άποψη της διαδρομής των ΔΑ, μέσα από την οποία αναπτύσσουν ένα ρεπερτόριο μορφών τέχνης και πολιτιστικών περιβάλλοντων μάθησης μεταξύ 3 -10 τύπων.

Όσον αφορά το παρελθόν των ελεύθερων επαγγελματιών, έχουν εργαστεί τόσο σε ατομικό όσο και σε ομαδικό πλαίσιο. Παρόλου αυτά όμως φαίνεται ότι το ομαδικό πλαίσιο μειώνεται και το ατομικό αυξάνεται καθώς οι ίδιοι εξελίσσονται επαγγελματικά, ανάλογα με τις ευκαιρίες και τις φιλοδοξίες τους. Επιπλέον, παρατηρείται το ίδιο επίπεδο δέσμευσης για τα κοινοτικά πλαίσια τόσο στο παρελθόν όσο και στο παρόν κάτι το οποίο παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Συλλόγου.

Η ευκαιρία για ανάπτυξη δεξιοτήτων, γνώσεων και εμπειριών που απαιτούνται στα πλαίσια ενός Επαγγελματία προκύπτει τόσο από τους «Γενικού Περιεχομένου» όσο και από τους «Ειδικούς». Αυτό έχει συνέπειες στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής αλλά και σε όλους όσους επιθυμούν να υποστηρίξουν την ανάπτυξη των δημιουργικών ταλέντων με στόχο την επιχειρηματικότητα.

Η πολιτιστική μάθηση δεν αντιμετωπίζεται ως υποκατάστατο της τυπικής εκπαίδευσης δεδομένου ότι το 86% των ελεύθερων επαγγελματιών είναι απόφοιτοι με υψηλά προσόντα. Αντιθέτως, αντιμετωπίζεται ως «κοινωνικό φαινόμενο» ανάπτυξης καλλιτεχνικής πρακτικής με τα δικά του δίκτυα γνώσης, με άτυπα συστήματα, ταξίδια και ευκαιρίες. Ο συνδυασμός των άτυπων και μη τυπικών δραστηριοτήτων μάθησης παρέχονται, ανταλλάσσονται ή βιώνονται εντός των 9 πολιτισμικά πλαισίων μάθησης, μέσω των ελεύθερων επαγγελματιών και των οργανισμών του δημιουργικού τομέα, ενισχύοντας τους επίδοξους καλλιτέχνες να αναπτυχθούν σε διάφορες κατευθύνσεις. Βιώνοντας λοιπόν αυτή την εμπειρία και αναλαμβάνοντας έναν συνεχή διαπραγματευτικό ρόλο μέσα στην κοινότητα της πρακτικής, ένας αρχάριος καλλιτέχνης πλοηγεί τους «γενικού περιεχομένου», «ειδικούς» και «επαγγελματικούς ρόλους», καθώς και τα ατομικά, ομαδικά και κοινοτικά πλαίσια με ευέλικτους τρόπους κατά την πάροδο του χρόνου. Ο τομέας πολιτιστικής μάθησης μπορεί να θεωρηθεί τόσο ως κοινωνικό φαινόμενο όσο και ως μια κοινότητα πρακτικής όπου τα άτομα κινούνται μέσα σε αυτήν, εκπαιδεύονται άτυπα και τυπικά ώστε να χτίσουν τα χαρτοφυλάκιά τους.

Γενικά, τόσο οι επιχειρήσεις του δημιουργικού τομέα όσο και οι ελεύθεροι επαγγελματίες εξυπηρετούν διαφορετικές κοινότητες μέσα στα 9 πολιτισμικά πλαίσια μάθησης. Η αποστολή κάθε επιχείρησης αλλά και τα ενδιαφερόμενα μέρη αυτής, επηρεάζουν τις προτεραιότητες αυτών, ενώ αντιθέτως οι ελεύθεροι επαγγελματίες πιθανόν να είναι πιο ελεύθεροι να ανταποκριθούν στις ευκαιρίες, είτε σε περιπτώσεις που καταβάλλεται κάποιο χρηματικό ποσό είτε με άλλο τρόπο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ:

Μέσω της έρευνας, έχει αναπτυχθεί ένα πρόγραμμα κατάρτισης για το πρόγραμμα ECLN βασιζόμενο στις βασικές δεξιότητες, οι οποίες θεωρούνται από τους ελεύθερους επαγγελματίες αλλά και από τις επιχειρήσεις του δημιουργικού τομέα, ως ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη και την βελτίωση του Συμβούλου Υποστήριξης της Πολιτιστικής Μάθησης για εργασία στα 9 πολιτισμικά πλαίσια μάθησης.

Το πρόγραμμα κατάρτισης του ECLN αποτελείται από τις ακόλουθες δεξιότητες:

- A. Δημιουργικές Διαδικασίες*
- B. Καλλιτεχνικές Τεχνικές*
- Γ. Επικοινωνία*
- Δ. Ομαδική εργασία*
- E. Προπαίδευση*
- ΣΤ. Εκπαίδευση*
- Z. Πολιτιστικά Πλαίσια*
- H. Καθοδήγηση*
- Θ. Αυτογνωσία*

Οι λιγότερο αξιόλογες δεξιότητες τόσο για τις επιχειρήσεις του δημιουργικού τομέα όσο και για τους Ελεύθερους Επαγγελματίες ήταν η «Απασχολησιμότητα», η «Αυτο-απασχόληση» και η «Αυτό-διαχείριση», εκφράζοντας ενδεχομένως ότι αυτά τα είδη μαθησιακής εμπειρίας εστιάζουν περισσότερο στο ανθρώπινο δυναμικό παρά στη χρήση των τεχνών ως ένα οργανικό εργαλείο που συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη των ατόμων.

ΠΟΡΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ:

Οι 5 σημαντικότεροι καταγεγραμμένοι πόροι που χρησιμοποιούνται στην ενίσχυση της πολιτιστικής μάθησης σε όλες τις χώρες, αναδεικνύουν τον «**ειδικό χώρο**» και τις «**επαφές/γνωριμίες**» ως τους σημαντικότερους πόρους στην κοινότητα πρακτικής. Πιο συγκεκριμένα, οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι επιχειρήσεις του δημιουργικού τομέα ως επαγγελματίες με «ζωντανές» επαφές, επιτρέπουν στους πολιτιστικά μαθητευόμενους να έχουν πρόσβαση σε περαιτέρω μάθηση και ευκαιρίες για να αναπτύξουν την πρακτική τους.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Σε όλες τις χώρες που συμμετείχαν στην έρευνα, το 81% των ελεύθερων επαγγελματιών ως μέθοδο αξιολόγησης, χρησιμοποιούν την αυτο-αξιολόγηση, το 85% των ελεύθερων επαγγελματιών χρησιμοποιούν την εργασία τους η οποία αξιολογείται από μαθητές του πολιτιστικού τομέα ή από άτομα που οι ίδιοι εκπαιδεύουν και το 67% των ελεύθερων επαγγελματιών χρησιμοποιούν ως μέθοδο αξιολόγησης την εργασία τους η οποία

αξιολογείται από τρίτους. Αντιθέτως, το 80% των επιχειρήσεων του δημιουργικού τομέα χρησιμοποιούν ως μέθοδο αξιολόγησης την αυτο-αξιολόγηση, το 93% την εργασία τους η οποία αξιολογείται από τους μαθητές του πολιτιστικού τομέα και το 73% χρησιμοποιούν ως μέθοδο αξιολόγησης την εργασία τους η οποία αξιολογείται από τρίτους.

ΠΙΘΑΝΟΙ ΡΟΛΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ:

Οι έννοιες «Σύνδεση» και «Εκπαίδευση» αποτέλεσαν και από τις επιχειρήσεις του δημιουργικού τομέα αλλά και από τους Ελεύθερους Επαγγελματίες τους πρωτοπόρους πιθανούς ρόλους για τον Ευρωπαϊκό Σύλλογο Πολιτιστικής Μάθησης. Αναφορικά με τις προτιμήσεις των επιχειρήσεων του Δημιουργικού τομέα αυτές ήταν η «Έρευνα», η «Άσκηση πίεσης», η «Παρακολούθηση» και η «Αναγνώριση» ενώ οι προτιμήσεις των Ελευθέρων επαγγελματιών ήταν η «Άσκηση πίεσης», η «Αναγνώριση», η «Έρευνα» και η «Παρακολούθηση».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Η έρευνα που διεξήχθη στα πλαίσια του προγράμματος ECLN παρέχει μια επισκόπηση ενός πολύ διαφοροποιημένου τομέα που αποτελείται από 2 βασικά μέρη: πρώτον, τους Καλλιτέχνες-Ελεύθερους Επαγγελματίες που μοιράζονται την πρακτική τους μέσω τυπικών, και άτυπων πλαισίων και στρατηγικών και δεύτερον τις επιχειρήσεις του δημιουργικού τομέα που παρέχουν πολιτιστική μάθηση σε διαφορετικούς ανθρώπους για διάφορους λόγους.

Υπάρχει ένα αρκετά μεγάλο φάσμα συμβάσεων εργασίας και οργανωτικών δομών για αυτό το είδος της εργασίας σύμφωνα με τους συμμετέχοντες στην έρευνα, ωστόσο, υπάρχει μια αξιοσημείωτη ομοφωνία σχετικά με τις δεξιότητες και τους πόρους που απαιτούνται για την υλοποίηση της συγκεκριμένης εργασίας και ένα ιδιαίτερα εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Ο συγκεκριμένος τομέας υφίσταται για τουλάχιστον 30 χρόνια, ωστόσο χαρακτηρίζεται από ελλιπή χρηματοδότηση, με χαμηλή οικονομική απόδοση και με ελάχιστη ασφάλεια για τους εργαζομένους. Παρόλο τα χαρακτηριστικά αυτά του τομέα, είναι σε θέση να διατηρεί τη δημιουργικότητα και το επιχειρηματικό πνεύμα του εργατικού δυναμικού με την υποστήριξη δημόσιων, ιδιωτικών και άλλων ενδιαφερομένων μερών. Παρατηρείται ελάχιστη δημόσια αναγνώριση και επικύρωση για το έργο αυτό το οποίο αποτελείται από μια δικτυωμένη κοινότητα πρακτικής που μεταφέρει δημιουργική και πολιτιστική γνώση στα μέλη της, μέσω της ανάπτυξης των ταλέντων των ανθρώπινων δυνατοτήτων.